NOORD-BRABANDER.

Voert voeren. Quid valet? Horatius.

NOMMER 29. 'S BOSCH. DINGSDAG, 8 MAART 1831.

's HERTOGENBOSCH, 5 *Maart.*

Zie hier wederom een paar staaltjes van de roof- en plunderzucht der belgische troepen:

In den avond van den 2 dezer maand zijn een twintigtal muiters aangekomen ten huize van den sluiswachter aan de Sluis n. 11 op de Zuid-Willemsvaart onder Someren, zich uitgevende voor ingezetenen van die gemeente, toen de hen Hoppen, de deur geopend werd, schoten eenige van dezelve hunne geweren buiten 's huis af, hetwelk door de overigen binnen skanders werd gedaan.

Met veel geraas binnen stormende, en de vrouw van den sluiswachter met de bajonetten dreigende, eischten zij geld, waarop zij hun ten antwoord gaf, dat zij geen zilver geld, dan slechts een tien guldenstukje en eenen gouden Napoleon, en daarmede zoo niet te vrede, dwongen zij die vrouw, alle kisten en kasten voor hun te openen, wanneer zij daaruit nog roofden een horologie met gouden cachet en sleutel, eenige gouden ringen, en twintig Gulden, die door den Sluiswachter bestemd waren om daarvoor een oxhoofd jenever aantekoopen, benevens alle de kleederen van den man en van zijne vrouw en kinderen, zoo dat aan deze ongelukkigen bijna niets is overgebleven. —

In dien zelfden avond zijn zes gewapende muitelingen te *Huibergen* aangekomen, die zich terstond bij den Burgemeester van die Gemeente begeven hebben, bij wien zij, onder afschuwelijk vloeken en dreigen, de deur hebben doen openen en hem te kennen gaven, dat zij eten en drinken moesten hebben, en daarna vertrekken zouden, wanneer bij hen dan ook nog eenig geld gaf. De Burgemeester hun slechts een glas jenever aanbiedende, zou waren zij daarmede niet te vrede, maar vorderden toen met geweld voor hun billetten van inkwartiering, die hij dan ook genoodzaakt is geworden voor hun te vervaardigen, na dat hij te vergeefs had beproefd hun te ontkomen, ten einde eenige ingezetenen tot bijstand te roepen. Vervolgens hebben zij zich met die billetten bij twee Ingezetenen begeven, alwaar zij zich eten en drinken hebben doen verschaffen en eenig geld geeischt hebben; waarna zij die gemeente hebben verlaten, na evenwel alvorens ook bij eenige andere ingezetenen geld te hebben afgeperst. —

De Regent *Erasmus* heeft bij de aanvaarding zijner waardigheid in het congres, te *Brussel* tegen zijne eigene overtuiging in, breed opgesneden van de gematigdheid der Belgen, en alstoen gezegd: *dit volk heeft zes maanden in eenen staat van omwenteling verkeerd, zonder zich met eenige buitensporigheid te bezoedelen*, en hij heeft daarbij uitgeroepen: *Zoo groot is de wysheid van het volk, hetwelk zyn vertrouwen in ons gesteld heeft, dat wy geene enkele maal geweld hebben moeten gebruiken, om eenige wanorde te beteugelen!* Waarlijk, indien het niet wereldkundig ware, dat de opstand in België zich door verraad; brandstichting, plundering, moord, en wat des meer is, heeft doen kenmerken, zoo zelfs, dat het nageslacht in twijfel zal komen, of de Belgen van de 19de Eeuw wel onder de beschaafde volkeren kunnen gerangschikt en niet veel eerder met de kannibalen gelijk gesteld moeten worden, dan zoude de Regent zijne gezegden ook nog kunnen gelogenstraft vinden in de toneelen van roof en plundering welke zijne benden bijna dagelijks in de grensdorpen van Noord-Braband aanrigten, en waarvoor, hopen wij, de dag der vergelding welhaast aanbreken zal. —

's BOSCH, *den 7 Maart.*

Daar er reeds in deze week een begin zal gemaakt worden met de exercitie met de vuurmonden, op de wallen te 's Hertogenbosch en op de forten geplaatst, zoo wordt daarvan, tot vermijding van alle ongelukken, bij deze aan de ingezetenen kennis gegeven.

Italië.

ROME, *den 17 February.*

De rust is alhier hersteld, met uitzondering van eenige wijken alwaar de verbittering tegen de vreemdelingen en inzonderheid, tegen de franschen zich nog veropenbaart; eene tweede proclamatie van den kardinaal *Bernetti* kondigt aan, dat de voornaamste misdadigen en de bewijsstukken hunner zamenzwering in beslag genomen zijn. Zijne Eminentie hoopt, dat hunne poging geen gevolg zal hebben, doch noodigt de getrouwe bevolking uit, om zich in de wapenen gereed te houden, ten einde op het eerste teeken, hetwelk door het kanon van Sint-Angelo en het luiden der klokken zal gegeven worden, op te rukken. (In ons volgend nommer zullen wij dezelve mededeelen.)

In den nacht van den 14 en 15 was nog een groot getal personen hechtenis genomen; men had aanvankelijk gedacht, dat Hare Heiligheid zich naar het kasteel Sint-Angelo begeven had, doch hier heeft men vernomen, dat Zij het paleis van het Vatikaan niet verlaten heeft.

Polen.

WARSCHAU, 24 *February.*

De *Staats-Courant* meldt het volgende: — Den 21 en 22 had op den regter oever van de Weichsel geene vijandelijkheden plaats. De russische generaal *Witt* heeft eene kortstondige wapenschorsing voorgeslagen, ten einde de gesneuvelden te begraven. De poolsche opperveldheer heeft daarin toegestemd. Te Warschau is men bezorgd, dat de Russen ons zoo lang in de onzekerheid willen houden, tot zij zich verschanst, in het bosch verhakkingen gemaakt, de verbruikte munitie aangevuld, nieuwen leeftogt bekomen en versterking aan zich getrokken hebben. Doch sommigen meenen, dat, wanneer de Russen zich te veel in de bosschen verdiepen, zij wel in de moerassen zouden kunnen omkomen (het blijkt dus dat zij niet uit de bosschen verdreven zijn). In het gevecht van den 20 heeft onze artillerie den vijand bijzonder veel kwaad gedaan. Twee russische generaals werden gekwetst en verscheidene stukken gedemonteerd.

Uit het Augustowsche wordt gemeld, dat een corps Kurpen tegen de vijandelijke armee strooptogten onderneemt. Den 20 zijn er bij Kareszew boven Warschau 150 kozakken over de Weichsel gekomen; maar terstond teruggedreven. Ook bij Pulawij waren de kozakken over de Weichsel getrokken. Er heeft daar een vrij levendig gevecht tusschen hen en twee eskadrons poolsche ruiters plaats gehad. De kozakken werden eindelijk ook ter dezer plaats teruggedrongen. Den 17 is de generaal *Dwernicki* bij [illegible] Kalwarija met 16 eskadrons, 5 bataillons en 12 stukken geschut over de Weichsel gegaan, om zich met den generaal [illegible] te vereenigen, en vervolgens den heer *Adam* [illegible] wijna maar en zoo van Kozroel wordt, gezamenlijk aan te vallen. De generaal *Dwernicki* bevond zich in den avond van den 19 bij Nowawies en Serdz, op den grooten weg, die naar Warschau leidt. Hij heeft van daar berigt gezonden, dat de vijand aangevallen, volkomen geslagen en tot eene verwarde vlugt genoodzaakt is geworden. Wij hebben drie stukken geschut met al de daartoe behoorende munitie veroverd, en den luitenant-kolonel *Butowitz*, die over deze artillerie het bevel voerde, met 40 gemeenen krijgsgevangen gemaakt. Aan gekwetsten en gesneuvelden heeft de vijand ten minste 200 man verloren. Wij hebben mede vele gekwetsten, bijzonder door het kartetsvuur; want de artillerie, welke wij genomen hebben, vuurde tot den laatsten oogenblik met de grootste tegenwoordigheid van geest. Het slagveld werd geheel van den vijand gezuiverd, en bij de afzending van het berigt, was hetzelve door de voorhoede van den generaal *Dwernicki* bezet.

Uit de vesting Zamosc zijn met goed gevolg uitvallen gedaan tegen de kozakken, die haar berennen.

(Volgens de *Silezische Courant* van den 25 februarij, is de linker vleugel van de russische armee, onder bevel van den generaal *Kreutz*, over de Weichsel getrokken en heeft Radom bezet.)

Engeland.

LONDEN, 12 *February.*

Uit Ierland zijn onaangename berigten ontvangen. Het landvolk is in eenige graafschappen bij duizenden zamengekomen, doch, zoo het schijnt, minder met staatkundige inzigten dan wel door den nijpendsten nood gedrongen; welligt een derde der bevolking is in sommige graafschappen tot eenen staat van ellende en gebrek gekomen, en vordert van deszelfs landheeren eene vermindering van de hooge pacht, en eene verhooging van uiterst lage daggelden. Op sommige plaatsen is de gewapende magt tusschen beide moeten komen om aan de dreigende zamenscholingen een einde te maken; een aantal personen zijn gearresteerd, en op éene plaats hebben de militairen vuur gegeven en twee menschen gedood. Uit voorzorg zullen uit Engeland nog eenige troepen derwaarts gezonden worden; men zegt, dat elf regementen bevel ontvangen hebben om naar Ierland over te steken.

Pruissen.

BERLIJN, 27 *February.*

In een officieel berigt van den poolschen generaal *Morawski*, den 21 uit Praga geschreven, vindt men, dat de bevelvoerende [illegible] gisteren tot laat in den nacht voortgeduurd heeft, niet in staat zijn geweest omstandige schriftelijke rapporten van het gebeurde in te zenden; doch dat het legen in het gezigt der hoofdstad strijdt en deze dus met eigen oogen zich kan overtuigen, hoe hardnekkig het elken voetbreed wordt betwist. Duizenden lijken bedekten het slagveld, en nooit zag men vreemd in de geschiedenis der oorlogen, de infanterie ontrukte aan de infanterie hare vaandels. De artillerie gedroeg zich buitengemeen goed; de infanterie stond als een muur en de Russen vermogten met de bajonnet niets daartegen; de kavallerie hield haren ouden roem tegen den vijand staande, en alle bevelhebbers gaven bewijzen van eene groote ondervinding, even als de soldaten van eene voorbeeldige dapperheid.

Frankrijk.

PARIJS, 26 *February.*

(Vervolg en slot der mededeelingen, gedaan door den heer Sebastiani, *in de kamer der gedeputeerden, van den 23 february.*

(Zie ons nommer van zaturdag 5 dezer.)

Het gouvernement heeft den belgischen opstand zelven geraadpleegd. Welk karakter had deze revolutie? Den geest van onafhankelijkheid. Welk was haar doel? De scheiding. Het is, door een vurig gevoel van nationaliteit gedreven, dat dit volk gestreden en overwonnen heeft.

Deze gevoelens schenen met de hereeniging te strijden. Men wist echter, dat sommige partijen of de republiek, of eenen inlandschen Vorst, of den prins van Oranje, of een vreemden Vorst wilden. Eene, en niet minder talrijke partij was de vereeniging met ons toegedaan.

Frankrijk zou in dit laatste eene oorzaak van zwakheid gevonden hebben, omdat de begeerte niet eenstemmig was. Daarenboven leverde zij het uitzigt van oorlog met Europa op. De ondervinding van alle tijden heeft het geleerd, dat alleen oorlogen over de vermeerdering van grondgebied kunnen beslissen.

Het gouvernement des Konings was van gevoelen, dat zulk een oorlog de geneigdheid der volken voor Frankrijk zou verzwakken. Op grond dezer beginselen en wel verzekerd, van niet aan zijne verpligtingen jegens het land te kort te komen, door de verbiedging van traktaten, die niet anders dan door eenen oorlog verbroken kunnen worden, zou het gouvernement des Konings de vereeniging van België met Frankrijk geweigerd hebben, indien dezelve ware aangeboden geworden.

De keus van den hertog van Nemours leverde dezelfde zwarigheden op, zonder Frankrijks grenzen uit te breiden. De Koning, voor Frankrijk eenen voordeeligen en waardigen vrede wenschende te bewaren, heeft niet geaarzeld de keuze van den hertog van Nemours van de hand te wijzen. Het gouvernement heeft aan de belgische afgevaardigden zijne voornemens kenbaar gemaakt en openhartig zich tegen de keuze des hertogs van Leuchtenberg verklaard.

Men moest beletten, dat België eenen treurigen hinderpaal voor Frankrijks rust werd. De staten zijn elkander wederkeerig concessien verschuldigd. De non-interventie sluit de erkenning niet uit en het fransch gouvernement is niet, zoo als men beweerd heeft, in wederspraak met zich zelven.

De hertog van Nemours is gekozen. Getroffen door die keuze heeft de Koning, na inroeping van zijnen raad gemeend dezelve niet te kunnen aannemen. Frankrijk zal van die weigering de noodzakelijkheid gevoelen. Europa zal er de gematigdheid van waarderen. België zal zich niet beklagen, en niet vergeten de broederlijke bezorgdheid, welke zijn lot ons inboezemt. België en Frankrijk hebben deel uitgemaakt van hetzelfde gezin: zij hebben gelijktijdig hunne vrijheid verloren en haar gelijktijdig herwonnen. Hunne wederkeerige genegenheid moet derhalve onverbrekbaar zijn.

Onafhankelijk van alle europesche kwestien, door de belgische revolutie hervoorgebragt, bestonden er van bijzondere bedingen tusschen de Belgen en de Hollanders. Wat die volken niet konden doen is door de europesche Mogendheden, door een gevoel van welwillendheid, verrigt. De conferentien te Londen hebben in dezen eene billijke regtbank gevormd. Het fransch gouvernement scheen van het beginsel der bemiddeling af te wijken ten aanzien der vaart op de Schelde; want alstoen had het eene eigene belangen te verdedigen.

Het gouvernement heeft de protocollen aangenomen, wier grondslagen hetzelve billijk toeschenen, en die protocollen verworpen, welke daarmede strijdig waren. Zoodanig is het gedrag des franschen gouvernements in de belgische aangelegenheden geweest. Het vermeent de goedkeuring van Frankrijk en de kamers, en de achting van Europa verdiend te hebben.

Van den 27.

Gisteren heeft de heer *de Noailles* zich hevig in de kamer beklaagd over het schenden van openbare gedenkteekenen, en vooral over het verpielen der kruizen. Hij heeft verlangd, dat de godsdienst behoorlijk zou beschermd worden, waarop de minister van publiek onderwijs beloofd heeft, dat de regering alle godsdienstige gevoelens en vooral de uiterlijke teekenen des katholijken godsdienstes bescherming zou verleenen. Ook heeft de minister van binnenlandsche zaken zijn leedwezen betuigd, dat men godsdienstige met politieke verschillen vermengde, en de verzekering gegeven, dat men niets verzuimen zou om het kwaad te keer te gaan.

Het ontwerp van wet op de regeling der nationale garde is gisteren aan de kamer voorgelegd.

De kamer der Pairs zal een adres aan den Koning aanbieden in antwoord op de mededeelingen omtrent België. Men gelooft, dat zij van die gelegenheid gebruik maken zal om haar verlangen te kennen te geven, dat Zijne Majesteit meerder kracht en standvastigheid toone in het te keer gaan van volksbewegingen en in den algemeenen voortgang der regering.

Sedert eenige dagen hoort men veel spreken van het voornemen van den maarschalk *Soult*, om zijn ontslag als minister van oorlog te vragen. Dit zou in verband staan met een plan, om den prins *de Talleyrand* en den hertog *Decazes*, wien men tegenwoordig zeer veel invloed toeschrijft, weder in het hoog bestuur te plaatsen.

Van den 28.

In weerwil van het artikel in den *Moniteur* geplaatst, hieldt men aan de beurs voor zeker, dat de generaal *Desoix* aan het hoofd van piemontesche uitgewekenen en van een aanzienlijk getal boeren en nationale garden, uit de omstreken van Grenoble en Lyon in Savoye was binnengerukt; ten gevolge hiervan zijn de fondsen aanmerkelijk gedaald.

Van den 1 Maart.

Men spreekt van eene nieuwe ligting van 200,000 man en van het zenden eener armee van 60,000 man naar de piemontesche grenzen. (*National.*)

— Het gerucht verspreidt zich van onderscheidene kanten dat in Podolie (Rusland) onlusten uitgebarsten zijn en dat voornamenlijk de stad Balta het toneel van bloedige gevechten geworden is; indien deze tijding bevestigd wordt, zal zij van het hoogst belang in de tegenwoordige omstandigheden zijn.

Eene zeer opmerkzame omstandigheid is, dat men te Parijs brieven uit Frankfort ontvangen heeft, waarin gemeld wordt, dat turksche agenten uit Constantinopolen naar Podolie gezonden zijn om deze provincie in opstand te brengen; en voegen er bij dat zulks deze agenten gedeeltelijk gelukt is.

(*Journal de Commerce.*)

— Gisteren heeft men alhier tijdingen uit Rome van den 19 februarij ontvangen. De rust scheen, dank zij de kracht en de voorzigtigheid van het pausselijk bestuur, zoodanig hersteld dat men er tot de instructie van het proces en de verhooren der zamenzweerders overging.

Zeker dagblad heeft beweerd, dat er in Sicilie oproerige bewegingen waren uitgebarsten, doch wij hebben brieven uit Napels onder dagteekening van den 17 februarij gezien, welke ons verzekeren, dat de beide koningrijken tot op dien dag in de volkomenste rust gebleven waren.

(*Gazette de France.*)

België.

BRUSSEL, 3 *Maart.*

In de zitting van het nationaal congres van den 25 februarij, is de heer *Raikem* tot vice-president gekozen; het congres heeft zich daarna verbonden om nog tien dagen bijeen te blijven, ten einde zich met de wet op de verkiezingen, die der ministeriele verantwoordelijkheid enz. bezig te houden; de zittingen van het congres zullen vervolgens voor eene maand uitgesteld worden; des avonds was de geheele stad verlicht en aan den nieuwen regent werd eene serenade gegeven.

NATIONAAL CONGRES.

Zitting van den 3.

De heer *Surlet de Chokier*, regent des koningrijks, neemt zijn ontslag als lid van het congres.

Eene petitie van den heer *Chazal*, verzoekende, dat het congres eene commissie mag benoemen, om de daden van zijn bestuur te onderzoeken, wordt naar de ministers van oorlog en van financien verzonden.

De orde van den dag, de deliberatien over het nieuwe ontwerp van wet wegens de verkiezingen medebrengende, worden

die deliberatien geopend met het onderzoek van het tableau van den aanslag in de belastingen der kiezers, en worden de twaalf eerste artikelen der wet aangenomen.

De minister van financien vraagt het woord tot het doen eener mededeeling.

Het woord aan Z. Excell. verleend zijnde, zegt hij onder anderen:

Mijne heeren!

De zaak der vrijheid wint onafgebroken nieuwe aanhangers in Europa. Van het noorden tot het zuiden staan twee niet overeen te brengen grondbeginselen tegenover elkander.

Ik wil niet zeggen, mijne heeren, dat deze daadzaken onmiddellijk den oorlog ten gevolge moeten hebben, maar ik ben, voor het minst, overtuigd dat gij met mij de noodzakelijkheid toestemmen zult, om onze maatregelen er naar te nemen, ten einde, het geval daar zijnde, aan de worsteling te kunnen deel nemen en den triomf eener zaak te verzekeren, voor welke België zegerijk gestreden heeft.

De heffing der laatste twaalfde deelen van de grondbelasting heeft in den boezem van het congres veel tegenstand ontmoet; zij is slechts voorwaardelijk toegestaan. Eene leening zou de ten uitverlegging van dit deel van het budjet van ontvangsten, kunnen verschuiven.

Het gouvernement vindt, ten andere, mijne heeren, zich genoodzaakt om uitstel van betaling toe te staan, van de voorschotten door het voormalig gouvernement gedaan, of van de toegestane crediten voor de betaling van de accijnsregten, waarvan de termijnen verschenen zijn.

Onze gang wordt door nieuwe financiële hinderpalen dagelijks al moeijelijker gemaakt, en wij kunnen geen ander middel om die te boven te komen, vooruit zien, dan uwe bekrachtiging aan het ontwerp van decreet, hetwelk ik de eer zal hebben u voor te lezen. En dan nog mijne heeren, waag ik het op de binnenkoming der aan de schatkist verschuldigde belastingen te rekenen. De stortingen geschieden langzaam en ongeregeld.

Voor te eindigen, ben ik der verantwoording die op mij rust de verklaring verschuldigd, dat ik, van den eersten dag mijner intrede in het ministerie van financien, alles in het werk gesteld heb om eene leening tot stand te brengen; de leden der commissie van het budjet kunnen het getuigen; zoodra ik geslaagd zal zijn, zal ik aan de vergadering, al wat ik ten dezen opzigte gedaan heb, mededeelen.

Brussel, den 2 Maart 1831.

De minister van financien.
CH. DE BROUCKERE.

— Het ontwerp van decreet, door den heer *de Brouckere*, uit naam van den regent voorgedragen, houdt, in naam van het belgische volk, de door het congres te geven autorisatie in, tot het doen eener leening van 12 millioenen guldens; bijaldien dezelve niet vol mogt komen, zouden er domein-goederen en renten, ten bedrage van 7 millioenen, kunnen verkocht worden. Aan het congres of de wetgevende magt zal van een en ander rekenschap worden gedaan.

De heer *Robaulx* vraagt of eenige diplomatieke mededeelingen den minister genoopt hebben, om dergelijk een decreet voor te stellen, waarop Z. Excell. antwoordde: » Het ministerie heeft geene mededeelingen ontvangen. Alleen de omstandigheden, waarin wij ons bevinden, hebben tot deze voordragt doen besluiten. De oorlog komt mij zeker voor. Tusschen Rusland en Polen is een strijd op leven en dood ontstaan. Italie is in opstand. Oostenrijk legt het oogmerk aan den dag, om tusschen beide te komen; hetgeen Frankrijk niet zal dulden. De pruissische legers trekken naar den Rijn en zijn van veld-ambulances voorzien. Wilt gij u laten overrompelen en wachten, tot dat de oorlog uitgebarsten is, om er den geessel van te verwijderen?

De voordragt des ministers wordt naar de afdeelingen ten fine van onderzoek verzonden.

Hierna werden de deliberatien over de wet op de verkiezingen hervat en werd het ontwerp tot het 50ste artikel ingesloten aangenomen.

— De regent van België heeft den heer *de Gerlache* tot president van den raad der ministers benoemd.

— Tot secretaris-generaal van het ministerie van justitie is benoemd de heer *Eug. de Facqs*, raadsheer in het hof van Brussel en afgevaardigde bij het nationaal congres; de heer *Gendebien*, minister van justitie, is bovendien tot president van het hooggeregtshof te Brussel in plaats van wijlen den heer *Kockaert*, en zoo men verzekert, de heer *Plaisant* tot secretaris-generaal bij gezegd hof, benoemd.

De heer *Kauffmann* is tot secretaris-generaal van het ministerie van finantien benoemd.

Nederlanden.

'S HERTOGENBOSCH, 7 *Maart*.

Bij besluit van den 20 januarij jl. heeft Z. M. bepaald, dat, van 1.° maart aanstaande de processen-verbaal en verdere acten van vervolging, in het vak der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, in debet, voor zegel zullen worden geviseerd en geregistreerd. Al de aandeelen, welke bij de verdeeling van boeten en confiscatien, wegens de overtreding van de wetten op de directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, tot bestryding van proces-kosten worden afgezonderd, zullen in een fonds, en wel in de schatkist afzonderlijk worden gestort en aldaar, als speciaal fonds voor de proces- en andere justitie-kosten, ten laste van de administratie der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen verbleven, worden gedeponeerd, om daarop te beschikken op den voet en de wijze, bij 's Konings besluit van 19 october 1819 vastgesteld.

— Bij eene missive van Z. Exc. den directeur-generaal van oorlog, van den 2 der vorige maand, zijn aan de gouverneurs eenige bepalingen medegedeeld, ten einde de behandeling dier manschappen op eenen geregelden en eenparigen voet te doen plaats hebben, welke bij den eersten ban der schutterij in dienst zijn gesteld en welke, uit hoofde van ligchaamsgebreken, voor dien dienst ongeschikt worden geacht, en gevolgelijk daaruit zouden moeten worden verwijderd.

De manschappen, welke tot zoodanig ontslag in aanmerking komen, zullen bij hunne respective corpsen, eene geneeskundige visitatie ondergaan, welke door de officieren van gezondheid, daarbij aanwezend, over hen zal worden gehouden. Het resultaat dier visitatie, zal uit de geneeskundige certificaten, door voormelde officieren van gezondheid af te geven, behooren te blijken, en deze door de kommandanten der corpsen, vergezeld van eene behoorlijke voordragt, tot ontslag, ter voorkoming van verwijl, onmiddellijk aan den heer inspecteur-generaal van den geneeskundigen dienst der land- en zeemagt moeten worden ingezonden, ten einde door dezen, naar bevind van zaken, of wel dadelijk, het noodige voorsel zou kunnen worden gedaan, om aan zoodanige manschappen het ontslag te verleenen, of wel deze manschappen aan eene her-visitatie, door officieren van gezondheid der armée, te onderwerpen. De bedoelde voordragten, voorzien van het vereischt advies, zullen door voornoemden inspecteur-generaal aan het departement van oorlog worden ingezonden, om daarnaar te beslissen, of de daarbij belanghebbenden al of niet, uit den dienst kunnen worden ontslagen. Bijaldien het nader beproeven van genezing of het constateren van gebreken noodig mogt worden geoordeeld, zal zulks, op last van den inspecteur generaal van den geneeskundigen dienst, in eene der militaire ziekeninrigtingen, geschieden, zoodanig echter, dat dit hoogstens, gedurende 14 dagen, zal kunnen worden voortgezet.

— *De Courrier des Pays-Bas* verzekert, dat de volmaaktste eensgezindheid tusschen de heeren *Surlet de Chokier* en *de Merode* bestond, tijdens het congres zich met de verkiezing van den regent bezig hieldt en voegt er bij: »Zij waren in de vergaderzaal, alwaar men beraadslaagde, niet tegenwoordig; doch zeker afgevaardigde, een hunner vrienden, had van hunnentwege bij den aanvang der zitting, een, door beiden getekend, briefje ontvangen, hetwelk van den navolgenden inhoud was:

»Doet hetgeen gij zult goedvinden; wij zijn het eens.

»21 februarij (geteekend) *Surlet de Chokier.*
»*F. de Merode.*

»Deze vriend was voornemens, met deze magtiging, te verklaren, dat, indien, bij de eerste stemming de meerderheid onzeker was, een der beide kandidaten, die de minste stemmen zou bekomen hebben, van het kandidaatschap afstand deed.«

— Het gerucht, dat er op de heeren *Surlet* en *van de Weijer*, die te zamen in het park wandelden, een pistoolschot zou gelost zijn, is volkomen onwaar bevonden.

— Men verhaalt, dat dezer dagen op het ministerie van buitenlandsche zaken te London een zeer belangrijk en beslissend protocol, rakende de verschillen der Nederlanden, geteekend is geworden.

— De heer *de Potter* is te Parijs aangekomen.

— Uit Frankfort wordt, onder dagteekening van den 25 februarij, gemeld:

De sterkte der militaire magt in Rome wordt op omtrent 4,400 man gesteld, onder dat aantal is ook de burgerwacht begrepen; laatstgenoemd corps moet intusschen dagelijks aangroeijen, want, naar men verzekert, is de meerderheid in Rome zelve, met uitzondering van eenige personen, die aan eene partij van buiten gaarne de hand zouden leenen, het tegenwoordige pauselijke bestuur alleszins toegedaan.

— Men verzekert, dat, ten gevolge eener conferentie, die tusschen den graaf *d'Appony*, lord *Granville* en den minister *Sébastiani* gehouden is, door laatstgenoemden is verklaard, dat de tusschenkomst en het zenden van militaire magt door het gouvernement van Oostenrijk in Italie, geene redenen van betwisting van den kant des franschen gouvernements zal opleveren.

— Men verzekert, dat de oostenrijksche ambassadeur aan den minister van buitenlandsche zaken heeft doen weten, dat de oostenrijksche troepen het hertogdom van Modena binnengetrokken zijn.

Sedert eenigen tijd heeft een nieuwbakken apostel van het ge-

hoof, een zekere *Châtel*, gesuspendeerd roomsch-katholijk priester, zich door eene reformatie van die Kerk, in welke hij als een onwaardig lid beschouwd werd, willen vermaard maken. — Waarschijnlijk van de veronderstelling uitgaande, dat velen, uit haat tegen het hof van Rome en tegen de oude Moederkerk, en anderen om *quasi* met het behoud van hunnen godsdienst zich van derzelver verpligtingen los te maken, zich in den schoot van die nieuwe kerk, onder de oude firma, zou begeven, zoo heeft hij al het mogelijke aangewend, om zijn nieuw genootschap te vestigen. Geene dadelijke ondersteuning van het gouvernement ontvangende, waarop hij mogelijk gerekend had, heeft hij zijne toevlugt tot monseigneur *de Pradt* genomen, met wien hij, volgens een fransch dagblad, de volgende zamenspraak heeft gehouden.

L'abbé *Châtel*. Monseigneur, ik ben de abbé *Châtel*.....

Mgr. *de Pradt*. Wil UEd. de goedheid hebben mijnheer, mij de moeite te sparen van u aan de deur te zetten.

L'abbé *Châtel* (een weinig ontsteld). Maar monseigneur, ik heb uwe werken met de meeste belangstelling gelezen, en het is het groot denkbeeld, dat mij dezelve van uwe verdiensten gegeven heeft, dat mij heden zoo vrijpostig maakt....

Mgr. *de Pradt*. Indien gij mijne werken gelezen hebt, dan hebt gij dezelve slecht begrepen. Gij zult er niets in vinden dat eene scheuring, zoo verwaand, als belagchelijk, kan autoriseren.

L'abbé *Châtel*. Maar, monseigneur....

Mgr. *de Pradt*. Ik verzoek u, mijnheer, van heen te gaan.

In hoe verre deze zamenspraak wezenlijk alzoo heeft plaats gehad, is moeijelijk te verzekeren, maar er schijnt toch iets van waar te zijn, want den opvolgenden dag las men in het dagblad *la Revolution* het volgende: Twee dagbladen melding makende van een bezoek, dat door l'abbé *Châtel* bij mgr. *de Pradt* gemaakt is, hebben van de gehouden zamenspraak een verslag gedaan, dat door l'abbé *Châtel* als onnaauwkeurig wordt verklaard. „Het is waar, zegt deze geestelijke, ik heb een bezoek bij mgr. den aartsbisschop van Mechelen gemaakt, maar het is valsch dat hij mij ontvangen heeft, zoo als die twee dagbladen voorgeven; mgr. *de Pradt* heeft mij alleen uitgenoodigd, om geen gevolg te geven aan de hervorming, die ik begonnen heb, hij heeft er bijgevoegd, dat volgens zijn gevoelen *eene missie in het fransch tot niets anders kan dienen, dan om de rust te storen.*"

De hemel geve, daar er reeds meer dan te veel onrusten bestaan, dat de autoriteit van mgr. *de Pradt* van meer invloed voor l'abbé *Châtel* zal wezen, dan die van zijnen wettigen herder, anders zal hem niets overblijven, (want vader *Lafayette* schijnt hem ook verlaten te hebben) dan zijne toevlugt tot *Gregoire* te nemen, doch die wel denkelijk, als overtuigd zijnde, dat de bijdan tot het aanleggen van nieuwe kerkgenootschappen vervlogen is, hem ook geenen beteren raad zal kunnen geven, dan om alle moeite en kosten ten deze te sparen. Het is aan mgr. *Gregoire* ook bekend, dat diegenen, voor wien de verordeningen der roomsch-katholijke Kerk te lastig vallen, gelegenheid genoeg hebben, om zonder tot een zoo geacht heerkgenootschap over te gaan, zich daarvan ontslagen te houden; en het is alzoo te hopen, dat dit nieuwe schandaal hiermede zal eindigen.

*** Tot onze bittere droefheid, overleed alhier zeer onverwacht onze hartelijk geliefde dochter, *JOSEPHINA ADRIANA CORNELIA*, in den ouderdom van zeven jaren en vijf maanden.

's HERTOGENBOSCH, 5 Maart 1831. J. VAN DEN EYNDEN, M. E. WIERTS.

*** Mogt ik mij slechts acht dagen gelerden in de voorspoedige geboorte mijner geliefde dochter verheugen, zoo bleef mij heden avond omtrent ten 9 ure de gevoeligste slag mijns levens — Mijne dierbare Echtgenoote *IDA HENDRICA VAN PELT*, met welke ik nagenoeg tien jaren in den gelukkigsten echt vereenigd was, werd mij in den ouderdom van ruim 29 jaren, na reeds voorzien geweest te zijn van de troostvolle laatste HH. Sacramenten van onze Moeder de H. Kerk, ten gevolge van hevige toevallen in haar krankbed, door den dood ontrukt.

Wat ik en mijne vijf jeugdige kinderen in haar verliezen zal elk onderling hart, en een ieder die de overledene moeder gekend hebben, beseffen.

's HERTOGENBOSCH, 5 Maart 1831. JOH. THEOD. LUYCKX.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGING.

*** Bij *A. SCHIKHOFF*, Boekdrukker te *Utrecht*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

1.° *Introductio ad sacram Scripturam. Editio nova, aucta et emendata.* Prijs 80 cents.

2.° Een WOORD aan mijne protestantsche Stad- en Landgenooten. Prijs 15 cents.

3.° *BEHEMOTH* ontleed, of de Zeven Kenteekenen van den ANTICHRIST onderscheiden. *Met Goedkeuring.* Prijs 40 cents.

N.° 2 en 3 worden niet in commissie verzonden, maar zijn *voor rekening* verkrijgbaar gesteld bij den heer F. E. WIJMANS, Boekverkooper te *Amsterdam*, en bij den Uitgever te *Utrecht*.

BERIGT.

*** Bij *A. P. VAN LANGENHUYSEN*, Boekhandelaar te *'s Gravenhage*, is van de pers gekomen en aan de inteekenaars verzonden:

Het eerste stuk van het Tijdschrift DE MORGENSTAR. In het tweede stukje van dat Tijdschrift, hetwelk reeds ter perse is en zoodra mogelijk zal worden uitgegeven, worden al de stukken, betrekkelijk het berugte proces tegen de heeren DE LA MENNAIS en LACORDAIRE gevonden.

Van dit Tijdschrift zal er maandelijks ten minste een nommer worden uitgegeven van drie tot zes vellen druks. De inteekening geschiedt niet voor eenen jaargang, maar voor een Deel: zes en dertig à veertig vellen maken een deel uit; de inteekenprijs voor ieder deel is bepaald op *f* 5.00, met de post vrachtvrij *f* 5.75. De inteekenprijs wordt bij de aflevering van het laatste n.° van ieder deel betaald.

De inteekening geschiedt aan alle postkantoren en bij de voornaamste Boekhandelaren, die verzocht worden hunne opgaven aan den boekhandelaar en drukker A. P. VAN LANGENHUYSEN, te *'s Hage*, in te zenden, ten einde de oplage te regelen, wijl er slechts weinige exemplaren zullen worden overgedrukt.

Alle brieven en stukken moeten vrachtvrij worden toegezonden.

Het tweede stukje zal aan de Boekhandelaren en Posthouders, die geene opgave hebben gedaan, niet verzonden worden.

☞ In n.° 27 van ons dagblad hebben wij bekend gemaakt, dat de *Profetie van LELIENDAAL* enz. door ons niet zal worden uitgegeven. Onderrigt geworden zijnde, dat dezelve een zamenrapsel van onwijsheden is, en dat de uitgave daarvan zoo wel aan de wereldlijke als geestelijke autoriteit onaangenaam was, als alleen kunnende bijdragen om aan minzinnigen verkeerde en ongerijmde denkbeelden te doen opvatten, hebben wij ons verpligt gevonden van alle uitgaven daarvan af te zien.

Gebr. LANGENHUYSEN.

BEKENDMAKINGEN.

*** CICHORIJ KOFFIJ FABRIEK.

Door de veelvuldige commissien op CICHORIJ, eenige dagen niet alle orders hebbende kunnen volvoeren, dient tot berigt aan den handel, dat dit artikel van heden af aan, weer zal zijn te bekomen, tot prijs en qualiteit, die ieders tevredenheid zullen verwerven.

's Bosch den 1 Maart 1831. N. SPIERINGS.

*** Een HUIS, gelegen aan de *Zuidstraat* te *Boxmeer*, met vier BENEDENKAMERS, twee KEUKENS en BAKOVEN, vier BOVENKAMERS met beiden grooten ZOLDER en eenen DROOGZOLDER, te Haar met te zonder STALLING, KOS- en GRUTMOLEN, eenen grooten MOESHOF en BOOGAARD, geschikt voor eenen Rentenier zoo wel als om er Affaires in te verrigten.

*** De reeds alhier bekende Buitgeborene TOONKUNSTENAAR *GEORG WERNER*, die met zijnen Mond zonder Kunsthulp, vele BLAASINSTRUMENTEN en eenige andere MUSTRUMENTEN op de natuurlijkste wijze bespeelt, zal de eer hebben aanstaanden Woensdag, den 9 dezer, des avonds ten 7 ure, in de zaal van *CASINO*, een CONCERT te geven. —

De heer *WERNER* beroept zich in de kunst van hooggeëerd Publiek en durft zich vleijen, dat hij geheel de goedkeuring der Heeren en Dames zal wegdragen.

De DIERENWERELD zal den dag tweemalen gegeven worden, in de Eerste Afdeeling zonder, in de Tweede met acompagnement der GUITARRE en zijne BLAASINSTRUMENTEN.

De PROGRAMMA's en KAARTJES zijn te bekomen in het Logement *Het Oud-Keisershof*, kamer N. 2.° — De prijs voor een Familie-Biljet voor huisgezinnen van vier personen is *f* 1-75. Een Biljet voor een persoon 50 cents.

Te 's BOSCH, bij de Gebroeders LANGENHUYSEN, Drukkers en Uitgevers, Apostelstraat, H, n.° 20.